Ч. 72 (11.413). Львів, вівторок 2. квітня 1929. [illegible] Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 130 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Сумерк англійського лібералізму.

Львів, 31. березня 1929.

У великих органах світової преси появилася за днях знаменна стаття відомого публіциста Вікгема Стіда про вигляди всіх трьох головних англійських партій при недалеких виборах, при чому цей визначний політчний письменник піддає аналізі теперішні настрої англійської суспільности. Уваги Стіда настільки інтересні, що ми уважаємо за потрібне познайомити з ними й наших читачів.

Вибори в Англії — каже Стід — відбудуться вже за два, найпізніше за три місяці, правдоподібно 29. травня. Вигляди їх є такі самі, як і перед роком: загально панує непевність щодо їх вислідy. Певне тільки одно, що консерватисти матимуть тяжкі втрати і що зискає богато партія праці (лейбур-парті). Дальше певною річю є те, що лібералн будуть на третьому місці, і то далеко позаду двох перших партій. Питання відкрите: хто здобуде більше як половину місць в нижчій палаті, консерватисти, чи лейбуристи, чи ні одні ні другі? Члени уряду думають, що вони всеж таки здобудуть таку більшість, що залишаться при кермі. Лейбуристи-ж вірять, що цим разом вони здобудуть більшість і утворять власний уряд. Але загально приймають, що консерватисти, замість нинішніх 405 мандатів, здобудуть тільки ок. 260 місць, а лейбуристи здобудуть ще яку сотню і матимуть до 260 місць у нижчій палаті. Ліберали, що тепер заступлені 40 послами, повинні зискати яких 30 нових мандатів, так, що разом малиб ок. 70 місць. В такому разі ніхто не мав би більшости (нижча палата має 615 членів) і мусілоб прийти до якоїсь коаліції.

Найповажніша внутрішня проблема Англії — це нині безробіття і на цьому конику їздять у виборчій агітації всі три партії. Між іншим Льойд Джордж кинув уже в теперішній виборчій кампанії обіцянку, що якщо ліберали здобудуть більшість, то він упорається з безробіттям дуже швидко, не накладаючи на населення ніяких нових податків. Але це очевидно пуста обіцянка, бож безробіття — це справді найтяжча проблема в Англії. Льойдові Джорджові легко кидати такі обіцянки, бо його група про здобуття більшости не може й мріяти.

Інша річ, що настрої населення тепер дуже прихильні для відродження лібералізму. Але не для відродження ліберальної партії, як довго провідником її парляментарної фракції є Льойд Джордж. Бож нішо не змінилося від дня 1. червня 1926 р., коли то найвизначніші ліберальні провідники ствердили прилюдно, що вони робили все можливе, аби могти співпрацювати з Л. Джорджом, але звязки, побудовані на довірю, неможливі з політиком, якого непостійність убиває всяке довіря... І справді відносини в ліберальній партії жалюгідні. В палаті послів є всього 40 лібералів, а проте вони ніколи не виступали одноодушно й солідарно. Це череда без признаного провідника і ця обставина дуже поважно гальмує розвиток і впливи ліберальної партії.

Але є ще й причини загальної натури, чому ліберальна партія (не ідея!) тратить симпатії англ. населення. Це обставина, що ця партія і її провідники стратили свій лібералізм. Прилюдна опінія в Англії ліберальна, хоч і не в партійному розумінні. А для тої опінії є провідники консерватнвної партії, в тому й сам премієр Болдуін, а таксамо й провідники партії праці не менше, коли не більше ліберальні, як керманичі й посли ліберальної партії.

Таким чином можна говорити про сумерк англійського лібералізму, наскільки він узмістовлюється в політичній партії тої назви. База ліберальної цивілізації в Англії — каже Стід — захитана. В Росії панує комунізм, в Італії „цезаропапизм", а в інших державах протидемократична реакція. За міжнародній мир, що є справою загальної цивілізації, треба ще змагатися. На жаль, нема нині провідника, що міг би зібрати рештки історичних тенденцій, які були колись злучені в лібералізмі і накинув їх при помочі переконуючих кличів збірній совісти англійського населення.

Англійський загал, вихований від віків у парляментарній системі, привик думати катеґоріями ліберальними. Але тепер той загал переходить еволюцію в площині відношення одиниці до держави і дотеперішньої системи організації суспільности. Той загал щораз більше скептично ставиться до партійних програм, до кличів і покликів партійних провідників. А щодо англійського лібералізму, то він під нинішним проводом мало здібний до організації ідеалу в англійській душі, бо він сам перестав служити своїй власній ідеї.

Закордонний політичний огляд.

Львів, 1. квітня 1929.

Не тільки в природі, але і в ґльобальній політиці переживає світ дні весняних хуртовин. Вони підіймаються в кількох місцях зразу і то начеб без причинового звязку між собою. Весняні бурі?

Починаючи з Англії, мало що не повторилося колишнє Сараєво, тільки в зміненім виді, хоч з тими самими наслідками в ґеополітичнім укладі. Відома річ, що малесенька іскорка може спричинити далекойдучі, просто катастрофальні наслідки, коли вона впаде на легкозапальний матеріял, зібраний у більшій скількости в даному місці. Цією іскрою могла бути й історія з затопленням англійського корабля недалеко берегів Америки. Цей факт не тільки міг визвати нову світову заверюху. Він поставив Англію перед очі дійсности, що вона перестала бути самодержцем океанів, і що мусить владою поділитися з Америкою. Англійські кораблі не можуть уже безжурно їздити собі по морях, а тим менше безкарно перепачковувати алькоголь до Америки. Англійці в своїй імперіялістичній зарозумілости не постаралися в данім випадку зробити угоди з прогібіційною владою. Затоплений корабель завис на слабих нитках англьо-американських взаємин і малощо не порвав їх.

Але знаменита і досвідчена англійська дипльоматія дуже швидко взялася до направи ситуації.

На днях виїхало з Льондону 150 економічних і фінансових знавців до С. Р. С. Р. Виглядає на око, що ці знавці мають зробити тільки **sui generis** перевірку економічної спроможности Рад. Республик. Але так воно не є. На радянському ґрунті зійдуться вони з американцями і там зачнуться перші навязування порваних ниток. Деякі заграничні часописи подають уже навіть і приблизні точки умови. Гнучка Англія потрафить і тут добровільно відступити те, що вже не дається втримати. В першу чергу має бути вирішена проблема океанів. Англія і Америка — ось ті два могутні контрагенти, які мають поділити між себе шляхи світової лучби. Бо треба знати, що нинішній імперіялізм обертається не довкола вузько-континентальної політики, але прибирає форми ґльобальних дімензій, виходячи з точки погляду ґеополітичних міркувань. Коли мова про шляхи світової лучби, то це стоїть у тісному звязку з всесвітними ринками збуту, за які провадилася недавня війна, і які погрожують щораз то новими конфліктами.

Політичний мотор порушується в нинішніх часах переважно нафтою. В маленькім розмірі мали ми передсмак цього і в нашім галицькім житті, коли заіснувала самостійна Західня Україна. Нафта була причиною нашої дипльоматичної поразки на міжнародній арені. Ірак, Мосуль, Мезопотамія, Персія, Палестина — малиб далеко менше „опікунів", колиб у них не було нафти. Це все буде предметом нарад англьо-американських експертів.

Коли вже мова про нафту, то не від речі буде згадати і про наш Кавказ. Щораз то нові джерела тієї дорогоцінної рідини звернули на себе очі Стандард- і Вакуум Ойль-Ойль, двох вічних нафтових суперників. Вони тепер і на такому ґрунті мають погодитися та поділити між себе сферу впливів.

Коли прийде до дефінітивного порозуміння між Америкою і Англією, тоді і Франція матиме розвязані руки в політиці відносно Німеччини. Репараційна комісія, яка потиться над визначенням висоти відшкодувань, знайде вкінці вихід, бо Америка не буде так натискати на европейських довжників і тимсамим дасть передишку Франції, а посередньо і Німеччині. Німеччина, в свою чергу, не буде домагатися негайної ревізії східних кордонів, а Польща, маючи спокій з цього боку, зверне цілу свою увагу на схід.

Пакт Келльоґа відсунув, що правда, на деякий час можливість польсько-румунської інтервенції на Україні, але природного польського „Дранґ нах Остен" здержати він не в силі. Одного дня пакт великого американського пацифіста може стати звичайним свистком паперу і тоді події розвинуться так, як цього нині не можна передбачити.

Очевидно, що Україна, зі своїми природними і набутими богацтвами, буде осередком завірюхи і контроверз світових потентатів. Вона стане важним фактором ще важніших подій, у яких будуть заінтересовані всі великі потуги світа. Перша Англія буде старатися перевести в життя ґрандіозний плян будови прямої залізниці Льондон-Київ-Бомбай.

Ідея такої залізниці виринула ще в 70 рр. минулого століття, коли то Корол. Британське Ґеографічне Товариство виробило плян будови тунелю попід Ляманш, а далі спеціяльного шляху з вільним транзитом через Берлін, Київ, Харків, Баґдад до Бомбаю. Спеціяльна комісія їздила тоді до Петербурґа, але російський уряд не погодився на те, боючися зросту українського сепаратизму. Інша річ, коли Україна буде про те говорити сама, чи там говоритимуть за неї „союзники". Тоді напевно Англія дістане дозвіл на проведення зал. шляху, а тимсамим і будова підморського тунелю стане актуальною.

Розмови анґльо-американських експертів у Москві не можуть не тривожити диктатора Італії. Муссоліні всіма силами старався підсилювати антаґонізм двох найбільших потентатів світа, щоби тим лекше провадити свою політику на Балкані і в північній Африці. Ґеніяльний народній учитель боїться, щоб Анґлія не захопила економічної геґемонії на сході Европи, так, як це вже раз мало місце. Адже відома річ, що в початках 19 століття ціла Україна, а з нею і Росія була в сфері економічних впливів Італії. В Одесі розговірною мовою була на вулицях мова італійська, а декуди жидівський жарґон. Щойно анґлієць Юз (Houghes), відкривець залізної руди на Катеринославщині, підрізав ноги італійським впливам. Муссоліні не думає зрікатися так легко економічних аспірацій на побережі Чорного Моря і — як доносять найновіші вістки — почав уже в тому напрямі акцію.

На днях має виїхати економічна делеґація італійського уряду до Варшави, щоби там безпосередно порозумітися з тими українськими чинниками, які мають право розпоряджатися економічними богацтвами України. Це може завдати англьо-американським плянам болючий удар, коли до того часу Італія не дістане якоїсь рекомпензати.

Як бачимо, весна 1929 р. богато дечого цікавого принесла з собою, тим більше цікавого, що в тім немалу ролю грає і наша рідна земля. Україна — край незмірених богацтв і неможливих можливостей, легко може стати яблуком незгоди в майбутній сварці між експльоататорами. Тоді знову буде для неї нагода сказати і своє слово, хіба... що знову скажуть те слово її „приятелі".

ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

Виленський монархіст пос. Мацкевич проти уряду Бартеля.

Польська преса далі переповнена всякими статтями та замітками про теперішню політичну ситуацію в Польщі. Між іншим відомий виленський монархіст пос. Мацкевич опублікував у виленському „Слові" статтю, в якій гостро критикує політику прем. Бартеля та вимагає його уступлення.

„Думаю, — читаємо в „Слові" — що п. Бартель повинен уступити. Не кажу вже про те, що він пополнив блуд, виявлюючи в соймі повну свою солідарність з міністром Чеховичем, а потім спокійно дивлячися, як того, так врочисто зсолідаризованого, міністра Чеховича соймова демаґоґія віддала під суд. Злословні питають, як п. Бартель розуміє поняття „солідарність", чи так, що коли п. Чеховича сойм посадить до тюрми, то прем. Бартель буде йому носити цукорки і квіти? Коли ідея співпраці з соймом завела, то скінчилося це відданям п. Чеховича під суд за те, що був найліпшим польським міністром скарбу з одної сторони і замкненням сесії з другої сторони. Тому уступлення п. Бартеля повинно бути символом тієї політики, яка не вдалася. Якщо п. маршал (Пілсудський) хоче себе ще раз посвятити і направляти своїм авторитетом те, що попсув п. Бартель, то, очевидно, це буде найкраще".

Далі пише пос. Мацкевич вже дуже сензаційно: „Найслабшою точкою — читаємо в статті — цілої нашої опозиції є власне те, що сама влади зорганізувати не в силі, що використовує всі вальори, які дає невідповідальна опозиція і що не в силі зробити для Польщі нічого творчого. Примушення лівиці до обняття влади нині, примушення ендеків до здемаскування себе в явній підтримці опозиції — вдарило би в найслабшу її точку. Одні та другі повинні понести відповідальність і кару за віддачу під суд тих, що рятують державний скарб і народню господарку. Уряд лівиці, соймовий уряд, створений в таких обставинах, був би, очевидно, безсильним. Мав би проти себе цілу бюрократію, яка остане вірною марш. Пілсудському, мав би проти себе армію і суспільність навіть ту, яка не голосувала на ББ, а всеж загально має довіря до особи маршала. Врешті мав би проти себе сойм, де є те ББ, що може з черги тому урядові відповідно показати, як то приємно та легко є критикувати, а навіть часом колоди під ноги кидати. Такий парляментарний уряд був би, очевидно, наражений на всякі неповодження і всякі невдачі: державні каси пустіли би, закордонні позички не впливали би, накінець нема сумніву, що по думці приповідки „бідному вітер в очі віє" такому соймовому урядові звалився́б на шию передновок і всі крики, що пливуть по Висли, Сяні, Варті, Німані, Вілії поплинуб такому урядові за ковнір".

Якіж перспективи на будуче стоялиб перед таким лівим урядом? На те відповідає пос. Мацкевич так: „соймовий уряд падав би що тижня, що тижня творились би нові партії, нові групи, то центро-ліві, то центро-праві, посли ББ малиб що пятниці роботу, поваливши нові кабінети, повстав би цілковитий хаос, анархія і господарська криза, по двох-трьох місяцях такого правління все, що живе в Польщі, впалоб на коліна перед місцем побуту марш. Пілсудського і благало би: Роби, що хочеш, говори, що хочеш, тільки ради! Тоді, коли марш. Пілсудський пішов би на октроювання конституції, не називалось би це октроюванням, лише чемністю з його боку".

Як бачимо, то пос. Мацкевич має неабияку „політичну" фантазію, але з наведеного видно також, що ця фантазія буде надто примітивно по сучасному політичному горизонті.

—o—

Напруження серед санації.

„Газета Варшавска" з 29. березня ц. р. приносить інформації про внутрішні тертя в таборі санації. „Внутрішні непорозуміння між поодинокими фракціями в таборі Безпартійного Бльоку — читаємо в тому орґані — поглиблюються і нераз навіть орґани того бльоку дають вислів тим непорозумінням. Але тепер, здається, ці непорозуміння починають входити в деякі „організаційні" рами. Ось Обєднання праці сіл і міст вислало до президії клюбу ББ меморандум, в якім звертається проти тактики президії в парляменті і в „терені", вказуючи, що завдяки тій тактиці ББ тратить впливи. Що більше: на вітрковому засіданні головної управи Обєднання сіл і міст навіть голова тієї організації пос. Косцялковський хотів зрезиґнувати зі свого провідного становища з уваги на політичний курс ББ. Мали там приняти постанови, спрямовані проти політики „полковниківського" типу, але постанов ще не опубліковано. Меморандум Обєднання мав свій відгомін у клюбі ББ. Голова Славек згадав на останньому засіданні клюбу про те, що дістав меморандум і заявив, що є мандатором марш. Пілсудського, і з його уповноваження стоїть на чолі клюбу, а будучи поінформованим про його інтенції, не може ними ділитися деколи навіть з членами президії клюбу. Відокремлення ББ не вважає нещастям; в якінебудь звязки і переговори з іншими клюбами не може входити тому, що вважає інші партії занадто підлеглими іншим чинникам — і тут розвівся широко на тему славних „чужих агентур". Вкінці поручив відбувати радше довірочні збори, за запрошеннями, бо на них можна би більше говорити і таким чином уроблити опінію. Збори доступні для всіх можуть влаштовувати єдино особи, що вміють, як пос. Санойца, промовляти до товпи. Тому нічого дивного, що по такій промові забрав слово тільки пос. Санойца, щоби висловити заяву довіря для пос. Славека в імени всіх. Крім него ніхто слова не брав".

З наведеного видно, що в колах санації починаються розкладові ферменти, дарма, що донедавна там ніби все було послушне та виконувало без спротиву волю маршалового мандатора.

—o—

Напад на пос. Лібермана?

Варшавський „Роботнік" з 28. березня ц. р. пише: „Доходять до нас з ріжних сторін відомости, що на пос. Лібермана приготовляється напад, щоби таким чином унешкідливити нашого партійного діяча і не допустити його до сповнення обовязку, переказаного соймом, а саме: перевести обвинувачення мін. скарбу Чеховича перед Державним Трибуналом. Не зважаючи на те, що ми призвичаїлися вже до численних несподіванок в часі правління „санації", то всеж не хочемо вірити в правдивість цих поголосок".

Центральний орган ендеції „Ґазета Варшавска" передрукувала цю замітку і дала до неї від себе такий злобний коментар: „Видно, що не тільки консервативи з санації тратять голови, але тратить її і перша бриґада". Коли пригадаємо собі історію з Новачинським, членом редакції цього орґану та історію зі Здеховським, то зрозуміємо вповні такий злорадісний настрій „Ґазети Варшавской" з того приводу.

—o—

„Політична незрілість".

Варшавський „Ґлос Правди" з 29. березня застановляється ще над справою видачі б. мін. Чеховича Державному Трибуналові і з того приводу пише між іншим ось що:

„Ендецько-соціялістичний бльок під патронатом Тугута не мав відваги притягнути уряду до парляментарної відповідальности. Був переляканий можливістю порожнечі, яка чаїться у воріт кожного кабінету, збудованого при допомозі партійного ключа. Тому ухвалено урядові вотум довіря, але скарбового господаря того уряду, особу, яка персоніфікує цей бюджет, ставиться перед Державний Трибунал. Якщо треба було яскравішого доказу політичної незрілости пп. послів — то комбінація видумана панами Ліберманом і Рибарським є на те найкращим арґументом. А політична незрілість опозиції йде в парі зі звичайним махерством і демаґоґією... Не сказано вправді, що міністр украв, не сказано того з трибуни сойму, але що рознесять аґітатори п. Возніцького і Квапінського по селах?"

Це саме й найболючіше питання для санаційного публіциста з „Ґлосу Правди". Але на те він не має, видно, ніякої іншої ради, як і ціла санація не має вже іншої ради на те, щоби боротися зі соймовою опозицією не такими словесними, малопереконуючими арґументами як вище наведені епітети про політичну незрілість п. послів а трохи більше переконуючими.

Присилайте негайно коляду та списки громад і гуртків, що колядували на „Рідну Школу", щоби втягнути їх у загальний список повітів і громад, який ладить до друку Головна Управа „Рідної Школи" у Львові, Зимон ч. 10.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ.[22)]

Оповідання.

(Продовження.)

— Основа, на якій Картезій збудував цілу свою систему?

— **Cogito, ergo sum.**

— Так, — потакнув старий, — а тепер скажіть мені, чи ви розумієте оце: Cogito, ergo sum?

— Чи я розумію? — здивувався Стецько. Такий сумнів ще ніколи не приходив йому на думку, хоч вивчив цілу систему, хоч уже не раз і не два повторяв оці слова. — Чи я їх розумію?! Думаю, що так.

— В такому разі переведіть мені цих пару слів.

— Думаю, отже я є.

— О, о, о! — дивувався пан-отець. — Думаю, думаю — а може: мислю? Отже — а може: зато, тому? Я є — а може: есьм, істную? Адже що інше є: думаю, що інше: мислю, що інше: зато, тому, що інше: отже, що інше: я є, що інше: істную. О, о, о, а то все важне, дуже важне, бо на тому збудована ціла система, а на тій системі збудовано знов багацько інших нових систем. О, о, о! Думаю, думаю, чи мислю, мислю?

Стецько з початку завагався і йому видалося, що захиталася вся основа, на якій збудовано систему, але вже по хвилині відповів:

— Мислю — чи думаю! Між тими двома словами є хіба та ріжниця, що „мислю" — це давне, старе слово, а „думаю" нове. Наша термінольоґія вживає нині тільки слова, думаю, думання, думка. Отже треба тут ужити: думаю. „Ergo" значить „отже", а щодо „я є" чи „істную", то має бути: я є, бо в латинській мові є: „sum".

Старий подумав хвильку.

— Біля темних кутів і пропастей переходите дуже скоро і відважно... А я не вмію того! Я сиджу над кожним висловом днями, тижнями цілими. „Cogito, ergo sum", але як я сплю, я не думаю тоді, non cogito, та проте sum та проте я істную, або, як ви кажете: я є. Або... — І тут панотець став напроваджувати десятки дрібних сумнівів, поправок... І скінчив: — А ви біля усіх цих сумнівів, біля цих пропастей перелітаєте, як птах.

І по хвилині пан-отець оповів свою історію. З тої історії можнаб списати цілу повість. Вона моглаб бути весела, якби цілу історію взяти з веселого боку, але моглаб бути і трагічна, якби її відповідно освітлити. Так чи сяк, вона розказувалаб про те, як людина може заблукатись не тільки на морі, як Одисей, і блукати повних десять літ, може заблукатись не тільки в темному лісі, як сотки героїв у казках, але що й сучасний інтеліґент може заблукатись у книжках: усе йти вперед і ніколи не дійти до мети, крутячись на одному місці.

Повдовів скоро і перейшов до міста, де став учитися до докторату. Було це тому двацять літ. Переробляв саме історію фільософії, як дійшов до нещасного „Cogito, ergo sum". Насунулися сумніви, тут, і в багацько-багацько інших випадках. Щож робити? Треба було відложити історію фільософії і взяти до руки словарі. За словарями взяв українську граматику, щоб точно могти висловлюватися... Але українська граматика і наукова термінольоґія насунули йому нові сумніви. Щоб їх усунути, взяв до рук церковно-славянщину. Але тут уже при першому ступені звявилися нові пропасти і „speluncae". Що то була та церковно-славянщина? Була це мова староболгарська, чи може мова панонських славян — і саме яких? Чи може моравських славян? І знов яких? Чи може це мова ні одного із цих народів, тільки своєрідний злипок усіх цих — а може ще яких інших — славянських мов? Подався до життєписів Кирила і Методія, але й тут не знайшов відповіди... Отже... почав вивчувати санскрит...

— А як у санскриті вимовляли: є?

— Алеж це з фільософією не має нічого спільного! — перебив Стецько.

— Алеж перепрошую! — відповів пан-отець. — Щоб вірно перекласти от хочби це „Cogito, ergo sum", до того треба знати це все! Як це ви сказали: думаю, отже я є, дозвольте, я запишу собі оце і зараз говоримо далі.

— Панове, я дуже перепрошую — перебив учитель, що досі мовчав. — Панове почали глибоко вчену дискусію, я тут ні при чому. Дозвольте, що поладнаю свою коротеньку справу. Отче радничку, моя справа коротенька!

І в цій хвилі між господарем і його гостем почалася розмова, що крутилася цілий вечір біля крапки при кінці речення. Комусь може видатися дивним або неправдоподібним, щоб про маленьку крапку при кінці речення можна було говорити цілий вечір, бо й щож можна сказати про ту маленьку крапку? Що вона маленька? Що вона кругленька? Що письмо — це широке поле, а речення — це ниви, засіяні усяким зіллям, що біжать одно за другим, коротші й довші, вужчі й ширші, а крапки, як біле граничне каміння, стоять на кінці цих нив і кричать: досі і кінець! Щож більше можна сказати про ту малу крапку?!

О, можна багацько, дуже багацько говорити! Що більше: люди можуть про неї не тільки го-

З Румунії.

Свято Шевченка в Букарешті.

В суботу 16. березня ц. р. уладила українська громада в Букарешті свято Шевченка з такою програмою: Свято відкрив д-р Трепке, почім слідували: „Заповіт" в румунській мові (декламація п. Стратичука); „Заповіт, міш. хор; реферат про життя і творчість (п. Лунгулеску). По короткій павзі відспівав муж. хор „Прометея"; опісля декламував п. Кухта: „Якби ви знали паничі"; п. Димитрів співав тенор-сольо: „Дивлюсь на небо"; муж. хор: „Думи мої"; п-на Ніколаеску співала сопран-сольо: „Гірська красуня" (муз. Д. Бредічану). Третя часть програми складалася із: „Гетьмани" (барітон-сольо п. Струтинський); „Три шляхи" (декламація п. Геродот); „Еспанський романс" (тенор-сольо п. Димитрів); „Хто не сумує за долиною" (муз. Д. Бредічану, сопран-сольо п-ні Ніколаеску); українські народні пісні (міш. хор); „Сонце заходить" (муж. хор). Численна публика, між котрою можна було зауважити крім українських громадян і маркантні особистости з румунських учених та політичних кругів, засипала поодинокі точки програми гучними оплесками, а реферат п. Лунгулеску, в котрім докладчик схарактеризував не лиш Шевченка, а й цілий український нарід, виявляючи великі симпатії до нього, був кілька разів перериваний оплесками й окликами. Надзвичайно гарна була теж декламація п. Кухти. Велике признання належиться диріг. Зибачинському, що не жалував труду для бездоганного приготовлення хору.

(За „Часом").

За школи для нац. меншостей.

Національні меншости в Румунії подали через своїх парляментарних заступників, а саме від українців сенатора д-ра Володимира Залозецького, від німців д-ра Лебутона, від жидів д-ра Маєра Ебнера і від малярів д. Унгара спільний меморіял міністрові освіти Костакеску в справі шкіл для національних меншостей

Українці програли знову справу!

Загальні збори шкільного комітету черновецького повіту, що були 20. березня ц. р., пройшли дуже бурхливо через те, що українські делегати, головно самі селяни, дуже рішучо обстоювали права української мови на нарадах і вимагали заведення укрінської викладової мови по початкових школах. Префект мусів успокоювати делегатів, обіцюючи поїхати зараз до Букарешту, щоб передати домагання делегатів. Українські делегати, ображені виступами директора шк. в Ст. Жучці Жемни, вийшли були з салі й вернулися аж після запевнення префекта, що Жемна не буде їх провокувати. Але при виборах провалилася українська листа штукою. Були 3 румунські і 1 українська листа. Не було більшости і прийшло до тісніших виборів, при котрих уже не було кількох українських селян, що вийшли, гадаючи, що збори скінчилися, бо такі між них пустили слухи. Українські делегати внесли протест.

Збори „Народнього Дому".

Загальні Збори „Народнього Дому" в Чернівцях були 25. березня ц. р. при великім числі (зверх 60) членів. Була жива нарада. Вибрано той самий виділ і надзірну раду. Збори ухвалили вислати привітання акад. д-рові Ст. С. Стоцькому з нагоди 70-ліття його життя.

Грецько-югославянський пакт приязни.

Цими днями, після довгих попередніх переговорів, які велися рівночасно в Парижі, Швайцарії та в столицях обох заінтересованих держав, нарешті підписано в Білгороді пакт приязни між Грецією та Югославією. Пакт підписав — як ми подавали — грецький міністр закордонних справ Карапанос та виконуючий обовязки югославянського міністра закордонних справ Кумануді. Договір цей заключений на пять літ і вступає в силу після обміну ратифікаційними грамотами, який має відбутися в Атенах. В офіціяльному повідомленні говориться, що по обговоренні та полагодженні всіх технічних та господарських справ між обома державами уряди уважали своїм обовязком заключити пакт приязні. Договір має назву „пакту про приязнь, мировий суд та примирення". Обидві держави, що підписали його, зобовязуються спільно підтримувати себе для удержання сучасного свого стану, витвореного мировими договорами. Далі вони зобовязуються ніколи не вести між собою війни, а всі непорозуміння між собою полагоджувати мирним способом.

Договір збудовано на основі взору, який виробила Ліґа Націй. Всі непорозуміння між обома державами, які не мають юридичного характеру, мають іти на розгляд постійної комісії, зложеної з пятьох членів. Ця комісія має своїм завданням розсліджувати повсталі непорозуміння та посередничити між обома державами. На випадок, якби це посередництво не мало успіху, тоді обидві держави зобовязані передати справу або на розгляд та рішення Ліґи Націй або спеціяльного мирового суду. Всі непорозуміння щодо толкування та коментування договору має розвязувати інтернаціональний мировий суд. Йому не підлягають лише територіяльні справи обох держав. Після підписання договору виконуючий обовязки міністра д-р Кумануді подав представникам преси до відома господарські та політичні користи договору. Також грецький міністр закордонних справ Карапанос прийняв у будинку грецького посольства в Білгороді представників преси. Він теж насамперед зясував політичне та господарське значіння договору, а крім того зазначив його вагу в справі наладнання загальних відносин на Балкані. Він заявив, що як Греція, так і Югославія однаково бажають дійти до управильнення своїх відносин до Болгарії і цим способом забезпечити остаточну консолідацію відносин на Балкані.

Чутка про новий сензаційний договір.

Ґазетний бюлетень „Судетен-Прессединст", що виходить у Відні, подає звістку, що між Францією та Чехословаччиною істнує таємний договір, який звертається проти прилучення Австрії до Німеччини. На випадок, якби справа прилучення мала ввійти в стадію здійснення, Чехословаччина мала би обсадити мілітарно Відень, Лінц та Зальцбурґ, а також індустріяльні австрійські осередки аж до Вінер-Найштадт, а Франція мала би обсадити міста Ґрац та Клягенфурт. У віденських політичних кругах гадають, що між Францією та Чехословаччиною може істнувати порозуміння на випадок евентуального прилучення Австрії до Німеччини, і що це порозуміння може мати також постанови воєнного характеру. Одначе про ці постанови тут нема інформацій. В кожному разі вістку про те, що Франція мала би взяти участь в окупації австрійських міст, треба уважати бодай смішною. З чеського боку енерґійно заперечують правдивість наведених звісток.

Щаслива подорож Цепеліна.

Повітряний корабель „Ґраф Цеппелін" щасливо закінчив свою середземноморську подорож. Він переїхав протягом 81 годин понад 8.000 кільометрів і дуже успішно поборов усі противні вітри та мряки. Таку саму подорож відбув у жовтні 1924 року вибудований німцями для Америки корабель „Льос Анжельос", бо тоді корабель цей переїхав у повітрю 8050 кільометрів. Теперішня подорож „Ґрафа Цеппеліна" цікава тим, що він на початку свого лету мусів боротися з вітрами, які мали 70 кільометрів швидкости на годину. Зате тим швидшим був лет корабля назад, бо він перелетів 6.355 кільометрів протягом 68 годин. Корабель мав зовсім новий рід ґазу, який порушував його мотори. Очевидно, що цей ґаз показався добрим джерелом руху, бо інакше подорож не відбулась би так гладко.

Справа фальшівника документів Орлова.

У ч. 64. нашого часопису передали ми за варшавською ґазетою „За Свободу", ч. 75 вістку, що в Берліні арештовано в звязку зі справою фальшівника протирадянських документів Орлова українського еміґранта Косаренка-Косаревича, обвинуваченого в підроблюванні листів Андрія Лівицького. Нині одержуємо листа від його правного заступника з Берліна, в якому він повідомляє нас, що вся ця звістка не відповідає правді, що п. Косаренко-Косаревич ані не був арештований, ані не має ніякого відношення до справи фальшовання документів, і просить нас спростувати цю звістку.

ворити, але вони можуть і сваритися й лаятися грубими словами й кусати одні других не гірше найлютіших ворогів! І то не один тільки вечір — а цілі роки, впродовж цілого життя... Бо крапка — хоч і яка вона маленька — може виповнити навіть цілий світогляд людини.

Учитель подав пан-отцеві письмо і промовив: Головний Виділ „Просвіти" у Львові домагається звідомлення з піврічної праці, я зробив ось тут, прошу підписати, як голова. — І він подав пан-отцеві аркуш записаного паперу.

Пан-отець узяв звідомлення в руки й почав читати в голос. „Звіт читальні ім. крапка і крапка ім крапка і крапка? — і кинувся ввесь. — Що це є? Як ви можете так писати, пане професоре? Ви, пане професоре, вчите чужих дітей і маєте навчити їх розуму й точности! Ви, пане професоре, маєте і свої діти й теж маєте навчити їх розуму й точности! Вас, пане професоре, вибрало село, о, ціле село, на загальних зборах читальні „Просвіти" в Сороках, дня, памятаю добре, 11. грудня минулого року секретарем читальні — а ви так пишете?

— Як пишу?

— Як? Ім крапка і крапка... Що це значить?!

— Ха, ха! І ви того, отче раднику, не розумієте? — засміявся учитель, аж вишкірив зуби. — Прошу читайте далі!

— Ім крапка і крапка Франка. Ім крапка і крапка Франка... — Читав в-одно пан-отець.

— Не ім крапка і крапка — перебив учитель, зриваючися з місця, але: імени Івана Франка.

— То я говорю неправду? — обрушився пан-отець. — Гляділь!

— Гляділь ви ліпше, отче раднику!

— Гляділь ви: тут є: ім крапка і крапка.

— По „ім" є крапка, значить: скорочене „імени", а далі йде велике „І" і знов крапка, а потім Франка, це значить: „І. Франка".

— Це нічого не значить, а кожний прочитає тільки так, як написано.

— Навпаки, кожний, навіть дурень, прочитає тут: „імени Івана Франка".

— О, о, о! кожний дурень! Чого зараз виїздите з дурнем? Не кожний прочитає так, як ви, бо я перший ні! Я все читаю точно, як написано. О, точно, як написано: ім крапка і крапка, бо так тут написано! Ну, панове, прошу, дивіться, що тут написано і прочитайте точно, о, точно, як тут написано! — І він подав Стецькові папір. — Читайте ви, як фільольоґ.

— Звіт читальні імени Івана Франка, — прочитав Стецько.

— Прошу, читайте ви! — звернувся він до Грицька, — але читайте як медик, як будучий лікар, з точністю, з якою будете писати рецепти, при яких одна буква рішає про смерть і життя.

І Грицько прочитав таксамо, як Стецько. Але пан-отець не давався, тільки став наводити свої арґументи, що „І" можна прочитати як Ілько, Ісаїй... Але учитель не давався і відповів, що колиб так хто прочитав, то був би — дурень. Але й пан-отець не давався і сказав, що оце письмо, оце звідомлення, може бути в бібліотеці й тисячу літ, а за той час може й бути який славний Ілько Франко, їх поплутають...

— Алеж тут виразно написано: Звідомлення читальні ім. І. Франка в Сороках за час від 1. І. 19... до 30. VI. 19... Тут виразно, точно поданий рік. Як може хто поплутати навіть і за тисячу літ Івана Франка з Ільком Франком, навіть якби колись якийсь славний Ілько Франко істнував! Годі! Я загалом бачу, що ви, отче раднику, завзялися від якогось часу робити мені авантури. Я резиґную зі всього! Плюю на все, нехай чорт бере це все! Веди війну за такі прості, ясні речі: ім крапка і крапка... Авантури!

— Я вам авантури? — відповів, тужко відсапуючи пан-отець. — Я не роблю вам ніяких авантур, а точности хочу вас навчити! — О, о, о! Що ви тут знов написали?

— Ну, що знов? Якась нова примха?

— Секретар —Іван Волошин — і по підписі не дали ви крапки. Крапки! Памятайте раз на все, що підпис — це речення! А при кінці речення все мусить бути крапка! О, о, о!

— То дайте ви за мене! Дві, три! І десять давайте! Позволяю! — вже лаявся учитель.

— Що? Я? За вас — по підписі — крапку? Крапка належить до підпису, а ви, пане професоре, намовляєте мене до злочину, щоб я давав крапку по вашому підписі і тим самим фальшував ваш підпис... Ніколи! Не маю досі ніякого злочину на душі і того не візьму!

І пан-отець звернув письмо учителеві, додаючи:

— Це все треба наново, точно без помилки переписати, тоді я й підпишу як голова. Амінь. Крапка і кінець!

— І я скажу: крапка і кінець! Таких дурниць, як це ви, отче раднику, знайшли в мойому письмі, я не поправлю. У мене тепер жнива, горяча праця в полі, а на дурниці часу не маю. Крапка по підписах! Крапка і кінець!

— Вибачайте! Вибачайте! Ніякі дурниці, тільки точність, точність понад усе! Ми нарід недбалий, що не любить точности в дрібних на вигляд, а в дійсности важних річах, через те ми не в силі й піднестися!

Розхвильований учитель пройшовся двічі по кімнаті, мабуть хотів заспокоїтися. Але не заспокоївся, а схвилювався ще більше.

(Продовження буде.)

З життя краківської громади.

Свято 1. листопада. — Академія українських героїнь. — Вистава кружка „Рідної Школи“. — Свято 22. січня. — „Вечір сміху“. — Гостина наших послів. — Академія „Просвіти“.

Краків, березень 1929 р.

Оживлене життя, яке розвинули в минулому шкільному році майже всі тутешні українські установи, продовжують вони й на далі тепер. Почин до цього дала корпорація студентів „Сян“, віддаючи перш усього поклін тим, що в боротьбі за кращу долю Батьківщини, відійшли від нас... За ініціятивою „Сяну“ відправлено панахиду на могилах наших героїв ще підчас Зелених Свят — при величавому здвизі народу, таксамо й після ферій гідно вшановано їх память. Студенти запросили на день 1. листопада 1928 р. о. прал. Куницького, котрий радо приїхав до Кракова. Зраня відправив він в асисті обох тутешніх священиків поминальне богослуження, виголошуючи при цьому до сліз зворушуючу проповідь. Проповідь ця зробила дуже сильне враження.

Цеї самої днини відбулася торжественна академія з нагоди 10-ліття нашого визвольного зриву, влаштована академічною громадою. В програму її входили: 1) Вступне слово (О. Гайдукевич); 2) Історичний реферат (В. Кобільник); 3) Декламація (М. Ясеницька); 4) Мопарт — соната (скрипкове сольо Костецького); 5) Експанзія нації (реферат Грегоровича); 6) Мужеський хор Акомпанiював Р. Сімович). Академія в цілости остане для учасників трівким спомином з великої річниці.

Дня 4. XII. відбувся заходом кооперативної секції Акад. Громади ювилейний вечір в честь „артільного батька“ В. Левитського, теж із добірною програмою. Діяльність ювилята схарактеризував проф. Б. Лепкий, переплітаючи її власними споминами про другого діяча на кооперативному полі, а саме В. Доманицького.

Секція студенток влаштувала також одну академію, а саме „свято українських героїнь“. Свято це відбулося дня 9. XII. Побіч цілої низки добре опрацьованих рефератів, звертав на себе увагу відчит М. Ґуянюківної на тему „участь жінок в українському війську“. Відтак з експресією виголосила М. Ясеницька збірку віршів Лесі Українки.

В імпрезах культурно-освітніх установ не лишився позаду й місцевий кружок „Рідної Школи“. День св. Миколи стався традиційним святом нашої наймолодшої громадки, тому й у цьому році вона звеличала його прихід перш усього відіграниям діточої комедії К. Лукашевича: „Серед цвітів“. Вистава припала на день 23. грудня 1928 р. Скінчилася вона успіхом маленьких акторів, серед котрих проявлялися й небуденні сценічні таланти. До них треба зачислити І. Ґоґульську, Фещенко-Чопівську, Слободянівну, рідню Кукурудзів, Демківну й рідню Шарих. Незвичайно симпатичний був сольовий танок „квітки“ Фещенко-Чопівської, виконаний з цією щирою діточою наївністю, яка робить іноді краще враження, ніж виступи поважних балетових сил. Нічого дивного, що захоплена публика щиро оплескувала її танок. Після скінчення вистави слідував хореографічний попис І. Ґоґульської, що виконала гарно танець власного укладу. Вечер закінчив прихід св. Миколи.

На запрошення Акад. Громади приїхав тут дня 22. січня 1929 р. ред. Д. Донцов із рефератом п. з. „Маса й провід“. Університетську салю, де відбувся згаданий відчит, — виповнила до краю зібрана авдиторія. — Пять днів пізніше відсвяткувала рухлива Академічна Громада свято десятиліття зєдинення українських земель. На цілість програми зложилися: 1) Вступне слово (Гайдукевича); 2) Вибрані поеми Лесі Українки (рецитація Д. Кравичівної); 3) „День 22. січня 1919 р.“ (реферат С. Костецького); 4) Леся Українка — „Бреміє“ (декламація Б. Кабарівського); 5) Рефлексії (В. Гуцал). Найкраще враження зробило на присутніх слово студ. Гуцала, повне внутрішнього переконання і віри у краще майбутнє.

Слідуючим виступом була вистава драматичної секції „Просвіти“ в дні 3. березня ц. р.: „Вечер сміху“. Відіграно три одноактові комедії, а саме: „Настоящі“ Бобикевича, „Освідчини“ Чехова й „Різдвяну ніч“ Старицького. Управа гуртка вибрала легкі речі з огляду на популяризацію їх, а одночасно, щоби дати змогу дебютувати новим сценічним аматорам. Сили ті виявилися над сподівання добрими, а деякі зпосеред них грали по мистецьки. До них належали пп.: О. Міляннівна, І. Паланиківна й О. Квасницівна, а з мужчин пп.: Мальчинюк, С. Суходол (незрівняний як дяк у „Різдвяній ночі“) та О. Мілян. Виставу закінчив чудовий український балет під управою Я. Головчака. Виступ цього балету затер прикре враження з нещасного виступу „Гаркуна“ в Кракові.

Днем, який теж надовго лишиться в памяти місцевих громадян, був 10. березня. Тоді завитали до Кракова на запрошення Союзу українок і Секції студенток пп. посли Мілена Рудницька й Остап Луцький. Союз влаштував з того приводу в салі технічного товариства чайний вечір. Визначних членів Української Парляментарної Репрезентації привитав щирою промовою проф. Б. Лепкий, після чого забрала голос п. посолка Рудницька представляючи умовини, серед яких приходиться працювати нашим послам у Варшаві. П. Луцький відтак подав напрямні наших політичних змагань в теперішню хвилю. Після промови обох послів заспівав академічний хор, а відтак виступив ще раз п. Головчак зі своїм балетом. Цеї самої днини виголосив у салі університету доц. д-р Кубійович прилюдний відчит на тему: „українці в Азії в світлі найновішої статистики“.

Врешті дня 17. березня відбулося „свято ощадности“, влаштоване кооперативною секцією Акад. Громади. Цього самого дня Академічна Громада відсвяткувала академію з нагоди 60-ліття „Просвіти“. Після промови голови товариства О. Гайдукевича, виголосила Д. Крвавичівна кілька віршів Л. Українки, опісля Б. Кабарівський представив у дуже добре обробленому рефераті діяльність і заслуги „Просвіти“. Свято закінчив студ. Кисілевський рецитацією вірша Олеся п. з. „Яка краса відродження країни“.

На цьому кінчу огляд діяльности краківських українських установ за першу половину року. Можна сподіватися, що й у другій половині вони виявлять неменшу активність.

Дамян Горняткевич.

З життя нашого студенства.

Постанови студентів політехніки в справі фахової освіти.

Анкета Товариства Українських Студентів Львівської Політехніки „Основа“ з дня 17. III. 1929 дала не лише перегляд діяльности Виділу Т-ва, а зробила актуальними також думки, які живо займають всіх членів Т-ва.

Наше положення по военній хуртовині збільшило між українцями зацікавлення технічними студіями, а в наслідок того з року на рік росте число членів Т-ва. Та в парі зі зростом членів росте також переконання, що українські студенти, переважно абсольвенти старих клясичних гімназій, на загал за мало підготовані до студій на політехніці. Стверджувано це нераз на зібраннях Т-ва „Основа“, а на останній анкеті принято в тій справі таку постанову: „Українські студенти техніки, зібрані на анкеті Т-ва „Основа“ 17. III. 1929 р., стверджують, що абсольвенти українських середніх шкіл звичайно за мало підготовані до технічних студій. Тому закликають „Рідну Школу“ творити математично-природничі середні школи або перетворити хоч частину істнуючих клясичних середніх шкіл на школи математично-природничі й гуманістичні“. Зі своєї сторони задумує Т-во „Основа“ ще цього року влаштувати для абсольвентів середніх шкіл інформаційні відчити та підготовчі курси до вступних іспитів на політехніку. Тим сповнилоб Т-во „Основа“ один з своїх обовязків як супроти молодших товаришів, так супроти громадянства.

Т-во „Основа“ ставить собі за ціль громадянське виховання своїх членів, які пізніше мають заняти відповідні становища в розбудові нашого господарського та промислового життя. Однак хибним булоб переконання, що вистарчить нам звернути увагу на виховання інжинірів. При розбудові підстав своєї матеріяльної культури необхідним є старання про те, щоби можна було обсадити своїми людьми всі становища від наукового дослідника до кваліфікованого фахівця-робітника включно. І якраз кваліфікований робітник, при тім свідомий національно, є нам потрібний нарівні з інжиніром. Тому необхідно звернути увагу на виховання ремісничої та робітничої молоді: треба створити нижчі та середні фахові школи, бо чужі школи не будуть виховувати молоді в національному дусі. Не диво тому, що ця справа дуже інтересує членів Т-ва „Основа“, чого висловом є слідуюча постанова анкети: „Українські студенти політехніки, зібрані на анкеті Т-ва „Основа“ дня 17. III. 1929 вважають під сучасний мент справу розбудови рідної індустрії на українських землях під Польщею за один з найважніших засобів розбудови національного життя. Тому з радістю витають видвигнення справи розбудови українського промислово-технічного шкільництва і закликають усе українське студентство, як також усе українське громадянство, зокрема Українське Технічне Товариство, занятися гаряче цею акцією: а саме заопікуватися українською ремісничою молодю, утворити негайно ремісничі й промислові курси, як також доложити всіх старань для заснування української середньої технічно-промислової школи. Все українське технічне студентство, зібране у т-ві „Основа“ готове є завсіди доложити усіх своїх зусиль для підтримки і ведення цеї акції і радо служитиме своєю допомогою всім, хто в тій справі до нього звернеться“.

Конечність переведення цього в життя є очевидною. При тім будова власного промислового життя не лише запевнилаб населенню добробут, даючи варстат праці для зубожілого селянства, але й витворилаб національно свідомий елемент, який всеціло віддав би сили для свого народу.

Український театр.

10 років театру ім. Шевченка.

Театр ім. Шевченка, що 17. березня ц. р. святкував свій 10-тирічний ювилей, бере свій початок з колишнього драматичного театру, що його засновано в Києві 1919 р. Він найстарший за всі пожовтневі театри В. України. Остаточно театр, за ухвалою Раднаркому УСРР, покликано до життя 15. березня 1919 р.

Влітку 1921 р. театр виїздив до Дніпропетровського. Глядачі вперше побачили в себе новий український театр, бо тут ще буяла „малоросійщина“ Колесниченка та Кучеренка. Не диво, що театр утворив цілу подію в місті та робітничих околицях його й одержав багато подяк від робітників.

На початку 1922 р. театр обслужив Н-ську Червонопрапорну Волинську дивізію в Білій Церкві, а літом — табір школи червоних старшин у Святошині.

На початку 1923 р. Наркомос викликав театр Шевченка до Харкова, де він давав вистави в приміщенні кол. Мусурі. Для Харкова Шевченківці були несподіванкою, бо тут уперше показано новий український театр.

До удержавлення (1925 р., Полтава) театр відвідав Полтавщину, Дніпропетровське, Таврію, Херсонщину, Харківщину.

Сезон 1926-27 р. театр обслуговує: Донбас, Маріюпіль. 1927—28 р. та 1928—29 р. працює в Дніпропетровському. Тут театр провів велику роботу художньо-громадського значіння. Театр запровадив нову систему — закриті спектаклі, які кардинально міняють усю театральну роботу. Замісць „вулиці“ в театрі має певне місце організований глядач-робітник. Цього року наприклад усю художню прокукцію театру окрпрофрада зарезервувала для себе.

За 10 років своєї праці театр витотував 92 премієри 56 авторів. На українську оригінальну драматурґію припадає 38 творів.

Протягом 10 років у театрі в ріжних періодах працювало 267 акторів, більшість з них вихованці театру. Колишні перші Шевченківці сьогодні становлять основний кадр по інших державних театрах. До сьогодні в театрі працюють: Левицький (засл. артист), Сидоренко, Олександрів, Хорощун, Маринич, Богданович, Маркова, Копатський, Корбін, Чайка, Ковтун, Дубровський, Ващенко, Ващук, мистецький керманич театру Дмитро Ровинський, режісер — Буторін, художник — Назаров.

За останні 3 роки театр дав понад 600 вистав, обслуживши понад 500.000 глядачів. Ці цифри набирають свого значіння, бо вони припадають виключно на робітничі центри України: Донбас, Криворіжжа, Миколаїв, Дніпропетровське.

Вісти з краю.

Господарське віче в Стрию.

В четвер, 28. березня ц. р. відбулося в Стрию з приводу загальних зборів філії т-ва „Сільський Господар“ велике господарське віче. З огляду на величезне число учасників, головно селян з цілого повіту, яких зійшлося поверх півтора тисячки, віче відбулося не в „Народнім Домі“, тільки в найбільшій стрийській салі, в кіні „Едізон“. Отворив віче голова філії **пос. Остап Луцький**, який виголосив велику промову про сучасне важке господарське положення особливо в українськім селі, викликане односторонною та нефортунною державною господарською політикою. Появу посла Луцького на трибуні і його промову повитало віче грімкими оплесками. Між іншими промовцями велике зацікавлення викликали своїми промовами: інж. **Мосора**, дир. Маслосоюзу **інж. Палій**, провідник зоотехнічного виділу в „С. Господарі“ проф. **Холівчук**, начальник бюра аґрарних операцій при „С. Господарі“ **інж. Гриць Герасимович** та селяни **Гранас. Косило і Яців.** Віче трівало пять години.

По широкому світі.

Прімо де Рівера видав маніфест, яким хоче підготовити ґрунт під новий проєкт конституції. За цим проєктом має висловитись населення загальним голосуванням.

Турецький міністр закордонних справ вибирається в подорож по столицях Европи в політичних справах.

Заперечують офіціяльно звістку про смерть Ді-Чін-Сува, над яким мали виконати присуд.

Є звістка, що два молодші сини англійського короля мають бути призначені досмертними губернаторами: Австралії та Канади.

У чеській комуністичній партії прийшло до розколу.

НОВИНКИ

— **Відчит ред. америк. „Свободи" О. Ревюка** про українців в Америці відбудеться у вівторок **дня 2. квітня** ц. р. в салі **„Української Бесіди"** (вул. Рутовського — Народній Дім) **в 6. год. веч.** Відчит влаштовує „Тво українських письменників і журналістів ім. Ів. Франка". Вступ 50 сот. від особи. (Вістка в інших часописах про відчит дня 1-го квітня неправильна).

— **Концерт Любки Колесси у Львові.** В середу дня 3. квітня відбудеться в імпрезі концертового бюра М. Тірка концерт нашої піяністки Любки Колесси в салі польського Музичного Товариства, вул. Хорущини. Програму подамо в слідуючім числі. Білети продає нотний маґазин Г. Сайфарта при вул. Академічній.

— **Д-р Василь Сімович,** ректор Педаґоґічного Інституту в Празі (відомий граматик) вибраний дійсним членом діялектольоґічної секції при катедрі історії мови Української Академії Наук у Києві. Д-р В. Сімович скінчив університет у Чернівцях і був до 1918 р. професором української мови й літератури в черновецькій учительській семинарії.

— **Наклеп.** Дістаємо такого листа: Управа Каси Хорих міста Львова подає до відома, що в одному з брукових львівських тижневиків появилася звістка, буцім-то в Касі Хорих здефравдували гроші. Вся ця інформація чиста брехня. Ніякої дефраваації в Касі нема і ніякого слідства ніхто не веде. Проти наклепу згаданої редакції управа Каси Хорих подасть судову скаргу.

— **Докази тотожности.** Львівський маґістрат подає до відома, що згідно з розпорядком міністерства внутрішніх справ кожна особа записана до мельдункових реєстрів може домагатись, щоби їй видали в тій громаді т. зв. „довуд особісти". Такі докази тотожности видаватиме у Львові маґістрат. Прохання вносити на формулярах, які можна діставати в подавчім протоколі маґістрату, ратуш, партер, двері 27. З цим формулярем треба прийти особисто до V-го Виділу маґістрату, III. поверх, двері 99. від 11-ої год. до 13-ої з двома свідками, які мають ствердити тотожність особи. Одночасно треба мати 1) метрику уродження (або й шлюбу), 2) документ військової служби, 3) мельдункову картку, 4) дві фотографії вимір 4x5 цм., 5) 60 сот. на кошта. Хто хоче мати в доказі тотожности посвідку польського громадянства, мусить внести через подавчий протокол окреме прохання, в якому має долучити одержаний доказ тотожности, метрику уродження, карту приналежности і приписову стемплеву оплату.

— **Вістки з усієї Польщі.** Є неперевірена звістка, що уряд домагатиметься від сойму ще ширших уповноважень. — Міністерство шляхів видало управам залізниць розпорядок, щоби ощаджували і не переходили в ніякому разі свого бюджету. — У Познані арештували двох директорів Миколайчика та Лабендзінського (бувш. директора промислового банку) за банкроцтва акційної спілки „Сурофосфат". — У Лодзі було в січні 71 пожеж, а влютім 119. — У келецькім воєвідстві арештували 4 залізничих маґазинерів і кільканадцять робітників за систематичні крадіжі залізничих пересилок.

— **Ріжні вістки.** Віденська преса приносить звістку, що в Будапешті збереться в недалекій майбутности зїзд монархістів, на який приїде також кандидат до престолу князь Кирил. — Англійський король почав приймати офіціяльні відвідини; 26-го м. м. приняв він у себе архиєпископа Кантерберійського та Йорського. — Часопис „Советская Сібір" стверджує незвичайний упадок числа комуністів у партійних організаціях; у всьому Сибірі є тепер усього 90.000 членів комуністичної партії. — Бульонська алея в Парижі дістане назву алеї Фоша. — Після довгих нарад зі сенатором Марконі папа згодився збудувати в садах Ватикану велику радіо-стацію, при помочі якої він зможе порозумІватись з усім світом.

— **Жертва гумору.** Варшавський адвокат д-р Л. Маріянський видав книжку п. „Підручник живого слова: про красномовство і його роди". Торкнувшись загальних принципів — теорії, він збагатив свою книжку численними зразками сучасного красномовства, користуючись здебільша джерелами з країни найбільших промовців: Франції. У великій пригоді стала йому книжка двох паризьких адвокатів Раймонда Гессе і Ліонеля Насторга п. з. „Їхній спосіб", в якій вони навели промови у ріжних сензаційних справах; нпр. промова Раймонда Пуанкаре в судовій справі Александра Мілерана проти державного скарбу з претенсією заплатити йому відшкодування за те, що він незаконно втратив становище президента республики; промова Поль Бонкура в обороні славного італійського драматурга Пірандельо, якого один із членів його рідні інтернував у домі божевільних за його песи... Два французькі автори видали дотепну книжку, в якій пробували наслідувати в карикатурній формі рисі красномовства великих „Золотоустих". А варшавський адвокат узяв її поважно і начинив такими зразками свій поважний підручник. Можна уявити собі, як тепер будуть реготатись французькі автори і всі конкуренти адвоката Маріянського в Варшаві.

— **Невтральне есперанто.** Міжнародній центральний комітет есперантистів у Женеві оголошує таку заяву: „Від якогось часу вороги есперанта намагаються звести в одно загальну пропаґанду міжнародньої помічної мови есперанто з діяльністю членів поодиноких партій, які вживають есперанта для деяких соціяльних цілей. Міжнародній центральний комітет есперантського руху в Женеві, вибраний 36 національними товариствами для пропаґанди есперанта і який репрезентує приблизно 100.000 есперантистів у всьому світі, заявляє формально і рішуче, що його програма, що прямує для введення есперанта, є безумовно невтральна в справах політичних, релігійних, расових і соціяльних. Комітет рішуче виступає проти згаданих брехливих тверджень, що мають на меті стримати великий поступ, який був би наслідком факту, колиб поруч рідної мови в кожній країні приняли легку, невтральну помічну мову".

— **Розшуки „Лятама".** Сестрінок Амундсена звернувся до радянського уряду з проханням допомоги в організації радянської експедиції для розшуків пропащого корабля і вантажу „Лятама". Мотив його прохання у тому, що Норвеґії незвичайно важко з матеріяльних оглядів орґанізувати таку далеку виправу. Радянському урядові зробити це легко, тому, що він часто висилає експедиції в підбіґунові країни. Ляйтнант Амундсен і капітан Вінстінґ висловили бажання приєднатись особисто до радянської експедиції як летуни.

— **Спортові досягнення за 1928 р.** Академія спорту в Парижі, зібравшись на святочне засідання, розділила всі свої нагороди за „найвищі досягнення у 1928 р.". Першу нагороду 25.000 фр. дістав інжинір Де Ля Сієрва, що доконав у минулому році перелету на гелікоптері власного винаходу. Атлетичну нагороду дістала жіноча атлетка Жоллі, золоту медалю автомобіліст Люї Шірон, а почесну медалю леді Бейлі, що переїхала на своїм літаку 40.000 км. від Льондону до Капштадту і назад.

— **„Життя і Знання",** популярно-науковий місячник Т-ва „Просвіта" появиться в половині квітня ц. р. у подвійному обемі (чч. 7. і 8.) на 64-ох сторінках друку і з численними ілюстраціями. На прохання редакції цього журналу подаємо це до відома читалень „Просвіти" і передплатників.

— **Львівська Філія Українського Краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молодю** улаштовує в червні ц. р. від 9-го до 16-го включно **Тиждень Дитини** з фестином, концертом, театр. виставою і забавою для дітей та просить, щоби інші товариства не уладжували в згаданім тижні подібних забав. — Голова: д-р Юлій Савчак, секретар: І. Щуровський. 1725 1-1

З життя наших установ.

XXX. Звичайні Загальні Збори Центробанку.

В 68. ч. „Діла" (з 28. березня) подали ми коротеньку замітку про відбуті дня 25. березня ц. р. Загальні Збори Центрального Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові. Були це *трийцяті* з черги звичайні загальні збори тієї установи, отже свого роду ювилейні. З уваги на те подаємо нині докладні дані про них.

Зборами проводили д-р Михайло Волошин, голова Надзірної Ради та заступник голови дир. Микола Заячківський; секретарювали дир. Віктор Соловій і Маркіян Кисілевський.

Директор д-р Кость Левицький предложив звіт з діяльности Центробанку за 1928 р. та вказав на загальне економічне положення в 1928 р., що було некорисне наслідком недостачі гроша і це спричинило господарський застій на всіх ділянках. Брак кредиту дався відчути також нашим кооперативам та самому Центробанкови, бо державні банки стягнули якраз в 1928 р. уділені кредити.

Наслідком некорисних економічних умов у житті нашого народу — розвій Центробанку в 1928 р. не був проґресивно так значний, якби це повинно бути в більше сприятливих обставинах.

Вкладки ощадностей зросли досить значно (300.000 зл.) та майже на таку суму, на яку зросли вкладки, зменшилися банкові кредити. Тому оборотовий капітал Центробанку в сумою 1 і пів міліона золотих далеко не покриває запотребування української кооперації.

Надії на якінебудь кредити, чи то від польських банків, чи зпоза кордону, хоч би від наших американських братів не здійснились і тому Дирекція Центробанку уважає одиноким джерелом придбання оборотового капіталу безнастанну і послідовну пропаґанду масової, поголовної національної ощадности. Клич ощадности піднесений в 1927 р. приніс значні вислідн і віддав уже в руки наших установ около шість міліонів золотих питомого національного капіталу.

Уділи Центробанку збільшилися в 1928 р. на 45.142.68 зол., резервові фонди на 150.358.87 зол., загальний оборот виносив 18,854.469.93 зол. а чистий зиск виказує 8.472.74 зол. Уділені кредити виказували з кінцем року 1,156.140.65 зол., з чого кредитові кооперативи мали 60.09 відс., торговельно-споживчі 18.64 відс., молочарські 10.70 відс., промислові 5.02 відс. а інші установи й правні особи 5.55 відс. Для доцільного розподілу кредитів введено в життя Комісію цензорів, до якої входять відпоручники наших економічних установ.

Справа орґанізації кредитових кооператив пішла в останньому році вперід. Відновлено, зглядно заложено в містах повітові згл. міські кредитові кооперативи, яких число виносить нині 81. Крім того повстало в краю понад 100 нових кооператив по селах. Для плянового переведення орґанізації кредитових кооператив були скликані Центробанком два зїзди відпоручників кредитових кооператив, а комісія вибрана на першому зїзді випрацювала тези до орґанізації сільських щадничо-позичкових кооператив і українських кооперативних банків по містах. Ці тези затверджено VI. Краєвим Кооперативним Зїздом в дні 13. березня ц. р.

Для успішнішого поширення пропаґанди ідеї ощадности і дальшого ведення орґанізації кредитових кооператив заіменувала Надзірна Рада третим директором Центробанку п. *Остапа Луцького.*

З чистого зиску у висоті 8.472.74 зол. рішили Загальні Збори дати членам 10 відс.-ву дивіденду від уділів, а решту зиску приділити до резервових фондів.

На внесення Контрольної Комісії Загальні Збори уділили абсолюторію Надзірній Раді і Дирекції.

На членів Надзірної Ради, на місце 4-ох уступивших згідно зі статутом, вибрано: д-ра Михайла Волошина, інж. Юліяна Павликовського, дир. Андрія Мудрика і дир. д-ра Олександра Кульчицького.

До Контрольної Комісії вибрано: д-ра Івана Курівця, о. Дамяна Лопатинського і д-ра Юлія Савчака.

Дописи.

ЯВОРІВ. (Звідомлення з діяльности Клюбу Українських Радних). Український Клюб Радних міста Яворова скликав 17. березня ц. р. до салі Нар. Дому великі довірочні збори виборців-міщан для звіту з діяльности. Як відомо, громадські вибори українці Яворова програли: замісць вибрати більше як половину всіх радних, вибрано заледви 16 радних українців, ізза чого в українському Яворові, де переважаюча більшість українського населення, нема досі пошанування прав автохтонної більшости. Все таки, як чули ми головно зі звіту віцебурмістра Романа Харамбури, Український Клюб Радних сповняє чимале завдання: він контролює всі видатки і спиняє непотрібні. Довги маґістрату величезні. Повстали вони попередніми роками і нелегко з них видістатися. В річевій дискусії забирали слово ріжні бесідники; вкінці ухвалено довіря Українському Клюбові Радних, зокрема віцебурмістрові Р. Харамбурі (з вимогою до нього видержати на становищі); рішено одноголосно потягнути до судової відповідальности попередню міську раду і попереднього бурмістра за їхню господарку; поставлено домагання українського урядування в маґістраті внутрі і назовні; вкінці висказано бажання, щоби пленарні засідання маґістрату відбувалися щонайменше раз на місяць. Саля Нар. Дому була виповнена по береги. Збори закінчено відспіванням нац. гимну.

ЛЕЖАЙСЬК. (Сумний епільоґ збірки на дар „Просвіти" в Жуховї). Старосто в Ланцуті дозволило філії „Просвіти" в Лежай-

ську по довгих стараннях о. М. Хоманя на переведення збірки дару „Просвіти" від 4—10 грудня 1928 р. Філія вислала п. Мирона Ожгу з Старого Міста до Жухова перевести ту збірку. П. Ожґа мав при собі дозвіл староства й „довуд особісти" і взяв собі в Жухові до помочі двох членів місцевої чит. „Просвіти", що знали село, щоби не заходити непотрібно до поляків, яких в Жухові живе кілька родин. Упрошених двох членів п. Михайла Шелеву і Михайла Круля післав п. Ожґа до подальших членів у селі. Оба вони передали йому зібраних кілька золотих, які вислано до Матірного Товариства. Суті й інтенції збірки цим не нарушено, але староство потрактувало справу інакше. На донесення постер. пол. переслухує староство поліц. свідків і видає таке дослівне рішення: Starostwo w Łańcucie L. 799/ex 1929. 2. Łańcut, dnia 6. marca 1929. Do Pana Michała Szelewy i Pana Michała Króla w Rzuchowie. 5. Orzeczenie: Starostwo w Łańcucie na podstawie wyniku rozprawy przeprowadzonej dnia 27. II. 1929 uznaje Pana winnym przekroczenia § 7. ces. rozp. z dnia 20. IV. 1854. Dzpp. Nr. 96 popełnione dnia 4. X. grudnia 1928 r. przez zbieranie składek publicznych na rzecz T-wa Proświty bez uprzedniego zezwolenia Starostwa i skazuje go na zasadzie § 11. ces. rozp. z dnia 20/4 1854 Dzpp. Nr. 96. na grzywnę w kwocie 50 zł. z przeznaczeniem na fundusz Skarbu Państwa z zamianą w razie niściągalności na areszt dni 6.— 6. Uzasadnienie: Zarzucony obwinionemu czyn oznaczony powyżej uznano za udowodniony na podstawie doniesienia Post. P. P. i zeznań świadków. — 7. Pouczenie o środku prawnym: Przeciw temu orzeczeniu wolno wnieść do Starostwa w Łańcucie, w zawitym terminie dni siedmiu, licząc od daty doręczenia niniejszego orzeczenia żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. — 8. Data orzeczenia: Łańcut dnia 6. III. 1929. Starosta powiatowy Łodziński. В повищій справі зажадали оба покарані, через голову Філії „Просвіти" п. Бронислава Ґелецінського, передання оречення на дорогу судового поступовання. — З дотеперішних практик знаємо, що оба збірщики ледви чи діб'ються виграної в суді. — Прийдеться крайно бідним селянам відсидіти по 6 діб в арешті, — а за їх „труд" мусимо їм заплатити по 50 золотих. — Не від речі буде тут згадати, що коли польська „страж пожарна" в Старому Місті і Сідляниці колядувала в часі українських свят на якісь свої ціли (рівночасно з колядою на Р. Ш.), то тоді пост. пол. того не бачив і не чув, а Староство нікого не карало.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Василь Щурат: **Памятка по речникови покривджених.** Львів 1929. Передрук з „Ниви". Стор. 16., форм. 8°.

K. W. Kumaniecki — B. Wasiutyński — J. Panejko: Polskie Prawo Administracyjne w zarysie. Kraków 1929. Księgarnia Powszechna. Стор. 418, фор. 8°.

Grundlagen und Entwicklung des internationalen Minderheitenrechts. Eine Uebersicht von Dr. Carl Georg Bruns. Selbstverlag der „Deutschen Gesellschaft für Nationalitätenrecht". Berlin-Steglitz 1929. Стор. 48, ф. 8°.

ЖУРНАЛИ:

Літературно-Науковий Вістник. Львів, квітень 1929. Кн. IV. Р. XXVIII. Зміст: Евген Маланюк: Романтичне. Опанас Бугаєнко: Поезії. Юрій Косач: Право глуші. Улас Самчук: Собака у вікні. Фред Гозіє: Полювання на тигра. В. Янів: Каяття... Сузанна Норман: Бути сильним. Мирон Заклинський: Спомини про Івана Балюка. Т. Довгаль: Поезії. Юрій Коллярд: Спогади юнацьких днів Т. Довгаль: Молитва. Петро Коструба: Non licet. Евген Маланюк: Чергова лекція. Опанас Бугаєнко: Сонет. С. Титаренко: Голод на Україні. Авенір Коломиєць: В трамваї. Дм. Донцов: Дух американізму. О. В.: В перспективі століть. Арсен Кара: Глуш. Бібліографія. Нові книжки.

Учительське Слово. Орґан „Взаїмної помочі українського учительства". Львів, квітень 1929. Ч. 4. Р. VII.

Вільне Козацтво Двотижневий журнал політики і літератури. Прага, 25-го березня 1929. № 32. Р. II.

Бюлетень Державного Видавництва України. Харків, березень 1929. № 3.

Світло. Популярно-науковий журнал. Ню Йорк, березень 1929. Ч. 3. Р. II.

Пластун, часопис пластової молоді. Ужгород. Януар-Февр. 1929. Ч. 4—5. Р. VII.

Сільський Господар. Львів, березень 1929. Ч. 6. Р. XV.

Przegląd Społeczny. Miesięcznik poświęcony zagadnieniom pracy społecznej i opieki nad dzieckiem. Lwów, marzec 1929. N. III. R. III.

Przegląd Polityczny, czasopismo poświęcone zagadnieniom polityki zagranicznej. Treść: Stefan Litauer: Stosunki Polsko-sowieckie na tle protokółu moskiewskiego. Leopold Caro. Polityka zagraniczna Sowietów. Kronika zagraniczna. Przegląd literatury politycznej. Kronika bibljograficzna. Bibljografia. Chronologiczne zestawienie wydarzeń. Załącznik: Dokumenty w sprawie Protokołu Moskowskiego.

Бюлетень Гетьманської Управи. Берлін, березень 1929 р. Ч. 2. Зміст: Посмертна згадка. 24. Грудня 1648 — 24. Грудня 1928 р. Частина офіціяльна. Наказ Центральній Управі Обєднаних Хліборобських Орґанізацій. В справі матеріялів для Бюлетеня. Частина неофіціяльна. Н. Кочубей: До питання орґанізації хліборобського класу в Українській Хліборобській Консервативній Державі. О. Бать: До політичної характеристики місцевої влади в Українській Соціялістичній Радянській Республиці. В. Залозецький: Про візантійське питання та джерела розвою духової культури на Україні. З листування Гетьманської Управи до п. М. в справах орґанізаційних. З листа Гетьманської Управи до п. Ш. в справах орґанізаційних. З минулого. Орґанізація збройних сил Української Держави. Формування реґулярної української армії. Іррегулярні формації. Чорноморський флот. Від Гетьманської Управи

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський театр:

Понеділок 1-го, г. 3·30 попол. „Бродвей", амер. штука.

Понеділок 1-го, г. 7·30 веч. „Двох панів Б.".

Вівторок 2-го, г. 3·30 попол. „Поворот тата".

Вівторок 2-го, г. 7·30 веч. „Царевич", оперетка.

Середа 3-го, г. 7·30 веч. „Двох панів Б".

Кіна.

„Апольо": „Дама в льожі ч. 13" з Ґретою Ґарбо.

„Лев": „Zaria" — жінка в обіймах дикуна.

„Оаза": „Дві арабські ночі".

„Палас": „Танечниця з Москви".

„Пан": „Мулен Руж".

„Фатаморгана": „Дикарка".

„Химера": „Крила".

Програма радіо.

Понеділок 2-го квітня.

Льондон (358) 14.00 Музика з готелю Сесіль. 17.00 Музика з Шеферд Буш. 20.45 Квінтет. 23·00 Музика до танців.

Париж (1744) 12·30 Концерт Льокателі. 15·45 Концерт. 18·45 Пате. 20·30 „Пре Оклер" опера Герольда.

Берлін (475·4) 18·00. Орхестра Бекке. 20·30 Міжнародна програма.

Лайпціг (361,9) 16·30 Радіоконцерт.

Копенгаген (336,3) 21·00 Фортепян Єлисавети Генфлайн. 22·15 Віольончеліст Ботеркунд.

Відень (519,9) 11·00 Квартет де ля Креда. 16·00 Квартет Сдвінг. 20·05 Соната на віольончелю і фортепян.

Мілано (50 ,2) 20·30 Стара італійська музика. 23·00 Джезбенд.

Стокгольм (438) 19·45 Шведська музика.

Рим (443,8) 20·45 „Ле Маскере" опера Масканія.

Москва (825) 15·30 Діточа програма.

Ленінград (1000) 16·40 Гумор у музиці. 19·30 Літературно-музичний вечір.

Київ (775) 19·30 Популярний концерт.

Харків (1680) 17·00. Камерний концерт.

Будапешт (545) 12·05 Циганська музика. 17·40 Оперна орхестра.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича

Тернопіль:
2.IV. Базар.
3.IV. Два злодії.

Козова:
4.IV. Вій.
5.IV. Казка Старого Млина.
6.VI. Вихрест.
7.IV. Маруся Богуславка.

Бережани:
8.IV. Вій.
9.IV. Базар.
10.IV. Маруся Богуславка. 9—?

Руханкове Товариство і огневої сторожі „Луг" в Перемишлі уладжує дня 4-го квітня 1929 р. в салі „Народнього Дому" руханково-вокальний вечір із слідуючою програмою: 1) Лекція руханки луговиків. 2) Вільноручні вправи луговичок. 3) Ол. Кошиць: „Веснянки", визанка народних пісень — мішаний хор. 4) Вільноручні вправи луговиків. 5) Національні танці: Гречаники і Полтавський Козачок — Перерва 15 хвиль. — 6) Вежі луговичок і луговиків. 7) Ритмічні вправи луговичок до пісні: „Працьйте гори". 8) Національні танці: Катерина і Гандзя. 9) М. Гайворонський: „Червона Калина", визанка стрілецьких пісень — мішаний хор. Дирігент хору Мр. Ол. Чубінський. До вправ приґрває тамбура У. і. К. „Беркут". Ціни місць: крісло в льожі і фотелі по зол. 1-ий ряд 1·50 зол. — II-ий ряд і балькон по зол., — стоячі 0·50 сот. — Передпродаж білетів в „Народному Базарі". — Початок о год. 8. вечір. 1—1

Війскова Комісія Директорії У.Н.Р. подає до відома всім учасникам української визвольної боротьби, що Висока Директорія У. Н. Р. затвердила „Пропамятний Хрест" 10-тиріччя оголошення акту дня 22. січня року 1919 р. — Злуки Українських Земель. Право на одержання цього хреста мають всі особи, як військові, так і цивільні, що приймали активну участь у визвольній боротьбі за Соборність і Самостійність України, стоять на засадах згаданого акту й Конституції Української Народньої Республики, ухваленої Трудовим Конгресом у Київі дня 28. січня 1919 року. — „Пропамятний Хрест" видає Військова Комісія при Директорії У. Н. Р. — Звертатися на адресу: Чехословакія, Прага, Сміхов на Мальваліпках ч. 1690 — для полковника Трутенка.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Конкурс

на посади учит з кваліфікаціями до навчання: 1. природи (з фізикою), 2. латини, 3 української і нім. м., 4. польської м., 5. руханки 6. фізики (з мат.) від 1. вересня ц. р. в Прив. жін. гімн. „Українського Інституту для дівчат" з повним правом прилюдности в Перемишлі. Побори після державних норм. Речинець внесення подань до 15 травня 1929. 1634 3-4

Виділ Тов. „Український Інститут для дівчат" в Перемишлі, вул. Татарська ч. 4.

Ширіть наш часопис!